

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde

Staten

30 juni 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Voortgang Burgerberaad 2026 “Toekomstbestendige wijken voor iedereen: kindvriendelijk, vitaal en inclusief” en de “Inwonersdag Sociale veiligheid bij OV-haltes”

Advies

1. Akkoord te gaan met de €75 deelnemersvergoeding per bijeenkomst voor de deelnemers van het burgerberaad.
2. Vast te stellen de brief van GS aan Provinciale staten over de voortgang van de organisatie van Burgerberaad 2026 “Toekomstbestendige wijken voor iedereen: kindvriendelijk, vitaal en inclusief” en de “Inwonersdag Sociale veiligheid bij OV-haltes”
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het GS besluit Voortgang organisatie Burgerberaad 2026 en de Inwonersdag Sociale veiligheid bij OV-haltes

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- GS-brief aan PS - Voortgang Burgerberaad 2026 en Inwonersdag Sociale Veiligheid bij OV-haltes – DOS-2023-0007394

1 Toelichting voor het College

Op 24 september 2025 hebben Provinciale Staten Statenvoorstel 7747 aangenomen waarin Gedeputeerde Staten gevraagd wordt twee burgerberaden te organiseren op, respectievelijk, het thema “woningbouw” en het thema “mobiliteit” en hiervoor geschikte deelonderwerpen vast te stellen.

In het GS-besluit “Burgerberaad 2026 Toekomstbestendige wijken voor iedereen kindvriendelijk, vitaal en inclusief” van 10 februari 2026 en het GS-besluit “Inwonersdag Sociale veiligheid bij OV-haltes” van 12 mei 2026 heeft Gedeputeerde Staten met het burgerberaad over “Toekomstbestendige wijken voor iedereen: kindvriendelijk, vitaal en inclusief” en de “Inwonersdag over sociale veiligheid in het OV” invulling gegeven aan Statenbesluit 7747.

Hoewel het burgerberaad en de inwonersdag beide invulling geven aan Statenbesluit 7747 zijn dit twee afzonderlijke organisatorische trajecten en verschillende participatie instrumenten met elk een eigen planning en organisatorische vereisten.

In de GS-brief “Inwonersdag Sociale veiligheid bij OV-haltes” (PZH-2026-891042545) van 12 mei 2026 heeft GS Provinciale Staten toegezegd hen voor de zomer van 2026 te informeren over de voortgang en verdere invulling van beide participatiemomenten.

De deelnemers wordt een vrijwilligersvergoeding van € 75 euro per bijgewoonde bijeenkomst aangeboden. Van deelnemers aan een burgerberaad wordt een tijdsinvestering van ongeveer 60 uur gevraagd; waarvan 33 uur in de bijeenkomsten; grotendeels in weekenden en avonden. Zonder vergoeding is er een risico dat vooral mensen met voldoende tijd en financiële middelen deelnemer terwijl groepen met een precairere sociaaleconomische status juist afhaken. Een vergoeding maakt deelname ook haalbaar voor mensen met lage inkomens, flexibele contracten, zelfstandigen, mensen met zorgtaken en/of een beperking en uitkeringsgerechtigden.

In het hieronder genoemde, en eerder vastgestelde (In het GS-besluit “Burgerberaad 2026 Toekomstbestendige wijken voor iedereen kindvriendelijk, vitaal en inclusief” van 10 februari 2026) budget, is rekening gehouden met een vrijwilligers- en onkostenvergoeding. Het is PZH fiscaal en juridisch toegestaan deze betaling te verzorgen en is ook als organisatie in staat de uitbetaling uit te voeren (zie ook “juridisch kader”).

Aanbesteding en bureauselectie

Op basis van het Bestuurlijk besluit: Aanbesteding burgerberaden 2026 (PZH-2026-889302941) van 30 maart 2026 is in april en mei 2026 een meervoudige onderhandse aanbestedingsprocedure doorlopen met vier bureaus (Stichting G1000.nu te Amersfoort, EMMA te Den Haag, Moventem te Zutphen en Team Burgerberaad [geen locatie]). Op basis van een beoordeling van de voor de provincie economisch meest voordelige inschrijving op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding is op 1 juni de opdracht gegund aan Moventem.

Moventem zal de uitvoering van het burgerberaad verzorgen en samen met het tijdelijk ambtelijk projectteam van de provincie, dat is samengesteld uit medewerkers van het team participatie, communicatie en inhoudelijk expert uit de opgave, verder voorbereiden. Daarnaast zal Moventem

het projectteam van de provincie, dat bestaat uit medewerkers van team participatie, beleidsmedewerkers mobiliteit en de griffie, ondersteunen in de organisatie van de inwonersdag.

Voor beide trajecten geldt dat de voorbereiding en organisatie in volle gang is en de projectvoorbereidingen en uitwerking van het projectplan nog lopen. Gezien de korte tijd tussen de gunning en het zomerreces en de toezegging de Staten tussentijds op de hoogte te stellen van de voortgang, is prioriteit gegeven aan de meest urgente aspecten en processen waarvoor vroegtijdige communicatie nodig is.

Voortgang burgerberaad “Toekomstbestendige wijken voor iedereen: kindvriendelijk, vitaal en inclusief”

Het burgerberaad bestaat uit 5 bijeenkomsten die, vanwege de centrale ligging, toegankelijkheid, aanwezige faciliteiten en de kosten, op het provinciehuis worden gehouden op de volgende data:

Eerste bijeenkomst	Zaterdag 19 september 2026	10:00 tot 16:00
Tweede bijeenkomst	Dinsdag 29 september 2026	17:00 tot 21:30
Derde bijeenkomst	Vrijdag 16 oktober 2026	10:00 tot 16:00
Vierde bijeenkomst	Donderdag 5 november 2026	17:00 tot 21:30
Vijfde bijeenkomst	Zaterdag 28 november 2026	10:00 tot 16:00

Aan het burgerberaad zullen 140 inwoners deelnemen. Op basis van een gerandomiseerde selectie uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) zullen 30.000 uitnodigingen, naar rato van aandeel verspreid over de gemeenten verzonden worden.

Uit de aanmeldingen zal door middel van een gewogen loting zorg worden gedragen dat de deelnemers groep een goede afspiegeling vormt van de statistische inwonerssamenstelling van Zuid-Holland en de aanwezigheid van de relevante perspectieven op het onderwerp. Er wordt hierbij niet alleen gekeken naar de klassieke lotingscriteria, zoals: leeftijd; gender en opleidingsniveau, maar wordt additioneel ook gekeken naar woningzoekenden (toezegging BMM/T2025.019); huurders en woningbezitters, inwoners uit stedelijk gebied en uit kleinere kernen, en mensen die prettig wonen en mensen die ontevreden zijn over hun woonomgeving.

Omdat voor de aanmeldingen en de loting een periode van 6 weken nodig is en ook gelet moet worden op de vakantieperiode en eventuele bijwerving, is het noodzakelijk dat de uitnodigingen zo spoedig mogelijk worden verzonden. Hierbij bestaat het risico dat de bijgesloten GS-brief en de uitnodigingen elkaar kruisen.

Om zorg te dragen voor een gedegen en afgebakende vraagstelling waarbij de bestuurlijke bruikbaarheid van de adviezen die uiteindelijk door het burgerberaad worden afgegeven zo goed mogelijk wordt bewaakt heeft Moventem op dinsdag 16 juni j.l. samen met inhoudelijke collega's uit de portefeuilles een inventarisatie gemaakt van de dilemma's die op het onderwerp van het burgerberaad spelen. Op basis van deze inventarisatie zal een vraagstelling ontworpen worden die op 29 juni aanstaande aan de portefeuillehouder woningbouw, gedeputeerde A. Koning, zal worden voorgelegd.

De uiteindelijke vastgestelde vraagstelling zal op de eerste bijeenkomst op zaterdag 19 september

2026 officieel worden overhandigd door de provincie aan de deelnemers. De deelnemers ontvangen vanuit de provincie ook een handreiking waarin de vraagstelling, de dilemma's en de rol van de provincie duidelijk uiteen worden gezet. Op de tweede bijeenkomst zullen de deelnemers tevens in gesprek gaan met deskundigen en ambtenaren voor verdere uitdieping en kennisvergaring.

Het burgerberaad wordt op zaterdag 28 november 2026 officieel afgesloten met de overhandiging van het burgerakkoord door de deelnemers aan de provincie. Het burgerakkoord bevat de uiteindelijke adviezen aan de provincie. Deze adviezen zijn zwaarwegend van aard. Dit wil zeggen dat de Provinciale Staten zich gecommitteerd heeft de adviezen geheel of ten dele over te nemen danwel gemotiveerd af te wijzen.

In Statenbesluit 7747 heeft Provinciale Staten besloten in principe alle adviezen over te nemen tenzij hier wezenlijke bezwaren tegen zijn. Provinciale Staten heeft verzocht om een ambtelijke analyse op de adviezen om haar besluitvorming te ondersteunen.

Met de werkgroep Burgerberaden en Participatie wordt nog nadere invulling gegeven aan de fase tussen overhandiging van het burgerakkoord en de daadwerkelijke besluitvorming door Provinciale Staten. De Staten zijn voornemens de besluitvorming af te ronden voor het einde van deze college periode.

De GS-opdracht is gereed nadat GS-advies heeft uitgebracht over het Burgerakkoord en besloten is over de wijze van implementatie en er terugkoppeling heeft plaatsgevonden met de betrokken inwoners. Het burgerberaad is een instrument van PS. De besluitvorming over de adviezen aan PS ligt bij PS zelf. Deelnemers worden begeleid tot het afronden van de besluitvorming. Dit wordt in de communicatie richting de deelnemers meegenomen. Na de besluitvorming door Provinciale Staten zullen de adviezen worden overgedragen aan de inhoudelijke beleidsopgaven voor verdere uitwerking in het beleid en/of uitvoering en zal het tijdelijk ambtelijk projectteam van de provincie haar werkzaamheden neerleggen.

Voortgang Inwonersdag Sociale veiligheid bij OV-haltes

Zoals gecommuniceerd in de GS-brief "Inwonersdag over sociale veiligheid in het OV" (PZH-2026-891042545) van 12 mei 2026, dient de inwonersdag ter vervanging van het -in Statenbesluit 7747- verzochte burgerberaad op mobiliteit.

De inwonersdag zal plaatsvinden op zaterdag 10 oktober en duurt de gehele dag.

Tijdens de inwonersdag worden inwoners uitgenodigd om in gesprek te gaan met Provinciale Statenleden, OV-partners, gemeenten, Metropoolregio Rotterdam Den-Haag (MRDH), veiligheidsdiensten en andere stakeholders. Deze gesprekken vinden plaats bij verschillende OV-haltes binnen de provincie.

De stakeholders zullen via een lid-GS brief aan externen worden uitgenodigd door gedeputeerde A.J. van Dijken. Deze lid-GS brief zal worden vastgesteld op 13 juli aanstaande en zal kort daarna worden verzonden.

De te bezoeken haltes zullen worden gekozen aan de hand van de resultaten van de ["Ik help mee voor een veiliger OV"-enquête](https://ikhelpmeevooreenveiligerov.nl)¹ die is uitgezet door MuConsult naar aanleiding van de uitkomsten van een niet-reizigers-onderzoek (PZH-2024-854213737). De resultaten hiervoor worden medio juli 2026 verwacht.

Eind juli/begin augustus zullen de inwoners via een promotiecampagne worden uitgenodigd. Deze campagne wordt ontwikkeld in samenwerking met Moventem en communicatiebureau Future Communications/BOOM.

Het specifieke dagprogramma wordt nog opgesteld. Het staat echter vast dat de inwonersdag wordt afgesloten met een gezamenlijk afsluimoment met ruimte voor reactie en reflectie op de verzamelde aanbevelingen en uitkomsten gedurende de dag.

Van de inwonersdag wordt een participatieverslag gemaakt dat aan de Statenleden wordt verzonden. De Statenleden kunnen de uitkomsten gebruiken voor het geven van richting aan hun inbreng in de P&C cyclus.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,6 mln
Programma	: Ambitie 1 – Samenwerken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: De Provincie is bij annulering voorafgaand aan de uitvoeringsfase verantwoordelijk voor de tot dan toe gemaakte kosten voor externe partners.

Daarnaast kunnen de uiteindelijke adviezen leiden tot extra claims op de begroting door Provinciale Staten.

Voor de uitvoering van Statenvoorstel 7747 is in de voorjaarsnota een budget van €0,6 miljoen begroot. Dit budget dekt zowel de kosten voor het burgerberaad "Toekomstbestendige wijken voor iedereen: kindvriendelijk, vitaal en inclusief" als de kosten voor de "Inwonersdag over sociale veiligheid in het OV". Dit budget is inclusief extra benodigde capaciteit (0,2fte) om mee te schakelen op de inhoudelijke onderwerpskeuze en inclusief de onkosten- en vrijwilligersvergoeding voor de deelnemers.

Juridisch kader

GS geeft met dit voorstel invulling aan de opdracht van Provinciale Staten uit Statenvoorstel 7747. Er zijn op dit moment geen verdere juridische consequenties van toepassing anders dan de contractuele verplichtingen die worden aangegaan met derden ten behoeve van de organisatie en uitvoering van het burgerberaad en de inwonersdag.

Voor het uitkeren van de vrijwilligers- en onkostenvergoeding is advies gevraagd bij de fiscalist en de juristen. PZH zal bij dit burgerberaad zelf de vrijwilligers- en onkostenvergoeding verzorgen in overeenstemming met de kaders die hiervoor zijn opgesteld door de belastingdienst. Dat betekent

¹ <https://ikhelpmeevooreenveiligerov.nl>

onder andere dat de werkzaamheden niet beroepsmatig zijn, er geen arbeidsovereenkomst bestaat, de vergoeding binnen de wettelijke maxima blijft en PZH kan aantonen dat aan alle voorwaarden is voldaan. Deze voorwaarden zijn binnen het project geborgd.

Hierbij wordt als extra waarborg op de declaratieformulieren opgenomen dat deelnemers op vrijwillige basis meedoen met het burgerberaad, niet in dienst zijn van die partij of PZH, dan wel op enigerlei andere wijze in een dusdanige verhouding staan dat er vanuit andere rechtsgrond een betalingsverplichting bestaat.

NB! Anders dan bij het burgerberaad in 2023, waar de uitvoerende partij (G1000.nu) over een ANBI-status had is de uitvoerende partij (Moventem) voor dit burgerberaad een commerciële organisatie. Een commerciële organisatie mag van de belastingdienst geen vrijwilligersvergoeding uitkeren of voorschieten. PZH mag de vrijwilligersvergoeding wel zelf onbelast uitkeren, mits aan alle bovengenoemde voorwaarden van de regeling wordt voldaan. Hiermee is het risico voor PZH nihil.

2 Voorafgaande besluitvorming

In het Coalitieakkoord Krachtig Zuid-Holland is opgenomen om in de statenperiode 2023-2027 twee burgerberaden uit te voeren. [pagina 32]

Na de afronding van de besluitvorming over het Burgerakkoord G1000Zuid-Holland in mei 2024 is in juni 2024 gestart met de voorbereiding van de onderwerpselectie voor beide in het coalitieakkoord genoemde burgerberaden. De uiteenzetting van dit proces tot 15 september 2025 is voor de leesbaarheid van voorstel opgenomen in de bijlage: "Bijlage 1 Voorafgaande proces voor onderwerpselectie burgerberaden tot september 2025"

Dit meer dan anderhalf jaar durende proces heeft uiteindelijk geresulteerd in Statenvoorstel 7747 dat door de werkgroep "Burgerberaden en Participatie" van de commissie BMM is opgesteld.

Dit concept Statenvoorstel 7747 voor de thema selectie voor beide burgerberaden is op 15 september 2025 in de commissievergadering BMM besproken en is door de commissie besloten het voorstel door te zetten als besprekingsstuk op de agenda van de Provinciale Statenvergadering van 24 september 2025.

Op de Provinciale Statenvergadering van 24 september 2025 is Statenvoorstel 7747 door Provinciale Staten aangenomen met de volgende dicta:

1. GS op te dragen om in 2025-2026 twee burgerberaden te organiseren, met als onderwerpen:
 - a. Woningbouw, en
 - b. Mobiliteit.
2. GS te verzoeken bij de specifieke uitwerking van de vragen die in het burgerberaad gesteld zullen worden de geleerde lessen van de vorige burgerberaden in acht te nemen.
3. De Werkgroep Monitoring Burgerberaden & Participatiebeleid te belasten met het in overleg met GS afhandelen van de praktische, technische en logistieke aspecten van de te organiseren burgerberaden.

4. Een positieve grondhouding aan te nemen ten aanzien van de uitkomsten van het burgerberaad, en deze over te nemen tenzij er zwaarwegende bezwaren zijn.

Belangrijk is te vermelden dat bij dictum 2 door de Staten is aangegeven dat de besluitvorming over de onderwerpskeuze bij Gedeputeerde Staten ligt en niet verder ter goedkeuring aan de Staten hoeft te worden voorgelegd. Gedeputeerde Van Leeuwen heeft daarbij uitgesproken dat deze deelonderwerpskeuze zeer waarschijnlijk niet alle partijen tevreden zal stellen.

Op 29 oktober 2025 en op 28 november 2025 zijn door M. van Leeuwen; A. Koning en dan verantwoordelijk gedeputeerde F. Zevenbergen twee bestuurlijke overleggen gevoerd om opvolging te geven aan het Statenvoorstel 7747. In deze overleggen zijn de scope; de voorlopige planning; de benodigde menskracht en middelen; de budgettaire borging; en de deelonderwerpskeuze vastgesteld.

Op 10 februari 2026 heeft GS in GS-besluit "Burgerberaad 2026 Toekomstbestendige wijken voor iedereen kindvriendelijk, vitaal en inclusief" de scope; de voorlopige planning; de benodigde menskracht en middelen; de budgettaire borging; en de deelonderwerpskeuze vastgesteld voor het burgerberaad "Toekomstbestendige wijken voor iedereen kindvriendelijk, vitaal en inclusief". Daarnaast heeft GS besloten de besluitvorming voor het burgerberaad over mobiliteit, vanwege het ontbreken van een voor een burgerberaad geschikt onderwerp, uit te stellen tot na het zomerreces 2026.

Op 10 maart 2026 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen gedeputeerden M. van Leeuwen, A. Koning en A.J. van Dijken waarin de mogelijkheden zijn besproken voor een invulling van het burgerberaad voor mobiliteit. In dit overleg is ruimte gezien voor een andere participatievorm voor het onderwerp Sociale Veiligheid in het OV. Deze alternatieve participatievorm is op 30 maart 2026 besproken door A.J. van Dijken met de werkgroep Burgerberaden en Participatie.

Op de commissievergadering BMM van 8 april 2026 zijn mondelinge vragen gesteld over het alternatieve participatiemoment voor mobiliteit. Naar aanleiding van deze vragen heeft GS op 12 mei 2026 het GS-besluit "Inwonersdag Sociale veiligheid bij OV-haltes" genomen waarin de inwonersdag als vervanging van het burgerberaad voor mobiliteit wordt gezien. De GS-brief "Inwonersdag Sociale veiligheid bij OV-haltes" (PZH-2026-891042545) is op 17 mei 2026 geagendeerd op de procedurevergadering van de commissie BMM.

Politieke en bestuurlijke risico's verbonden aan de uitvoering van de opdracht

De door PS aangenomen adviezen uit het burgerakkoord kunnen leiden tot aanpassingen en/of wijzigingen in beleid en/of werkwijze van de provincie.

De mogelijkheid bestaat dat adviezen in het uiteindelijke burgerakkoord meerdere portefeuilles dan alleen Wonen raken. Dit wordt meegenomen in het GS-voorstel dat zal worden opgesteld naar aanleiding van het burgerakkoord in november 2026.

Daarnaast is het belangrijk te realiseren dat bij adviezen uit het burgerakkoord die niet passen binnen bestaand beleid en mens en middelen, een extra claim bij PS zal worden ingediend alvorens wordt gestart met de uitvoering van het burgerakkoord.

Voor de inwonersdag geldt dat het essentieel is dat Statenleden en stakeholders deelnemen aan deze dag.

De beïnvloedingsruimte op het provinciale beleid op het onderwerp sociale veiligheid in het OV is beperkt. De provincie heeft op het gebied van sociale veiligheid in het openbaar vervoer vooral een verbindende en stimulerende rol en een rol als wegbeheerder bij een beperkt aantal haltes. De provincie is daarmee vooral afhankelijk van de partners voor implementatie van adviezen en verbeteringen.

3 Participatie en rolneming

De provincie is initiatiefnemer van beide participatietrajecten.

Voor de inwonersdag is de provincie de organisator en zal inwoners en stakeholders uitnodigen deel te nemen.

Moventem is voor het burgerberaad de uitvoerende organisatie. Een burgerberaad opereert autonoom. Dit wil zeggen dat omwille van de proces- en uitkomstenlegitimiteit de initiatiefnemer kaders, mandaat en vraagstelling meegeeft en zich verder niet mengt in de uiteindelijk uitvoering van de burgerberaden en geen sturing toepast op de gevoerde dialoog anders dan daar waar dit door de deelnemers (of uitvoerende organisatie) specifiek verzocht wordt. De deelnemers bepalen zelf hoe zij de voorgelegde vraag beantwoorden en welke adviezen zij vastleggen in het burgerakkoord. Dit burgerakkoord wordt eind november 2026 verwacht.

4 Communicatiestrategie

Een communicatieplan wordt in samenspraak met het domein communicatie, communicatie bureau Future Communication/BOOM en het uitvoerende bureau Moventem opgesteld en uitgewerkt. Het gaat hierbij om de interne en externe communicatie en promotie rond het burgerberaad en de inwonersdag. De opzet van het communicatieplan en de bijbehorende strategie is gestart en wordt de komende weken verder uitgewerkt.

De uitnodigingsbrieven en de communicatie naar de deelnemers van het burgerberaad wordt door Moventem verzorgd. Waar nodig wordt communicatie afgestemd met de inhoudelijke collega's van de beleidsopgaven. Voor de uitnodigingen geldt dat het wenselijk is dat deze uit naam van de Commissaris van de Koning worden verzonden.

De uitnodigingen voor de partners en stakeholders voor de inwonersdag worden door het projectteam van PZH verzorgd in samenwerking met Moventem en Future Communications/BOOM. Deze uitnodigingen worden uit naam van gedeputeerde A.J. van Dijken verzonden.